

INSPIRATIONSPUNKTER

24. juni 2013

Talepapir til brug for åbent samråd i Udvalget for Landdistrikter og Øer den 26. juni 2013 ad samrådsspørgsmål N stillet 13. maj 2013 af Hans Christian Schmidt på udvalgets vegne om hvilke initiativer regeringen har tænkt sig at iværksætte for at forbedre mobildækningen i landdistrikterne.

KUN DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål N, første del:

Ministeren bedes gøre rede for de vigtigste punkter i Erhvervsstyrelsens rapport "Oplevet mobildækning".

Svar:

- Tak for muligheden for at komme her i dag og redegøre for rapporten om oplevet mobildækning.
- Adgangen til mobiltelefoni er en naturlig og integreret del af danskernes hverdag. Og velfungerende mobil tale – og datadækning er også en forudsætning for mange virksomheder, så de fx kan bruge digitale løsninger som en del af deres forretningskoncept eller virksomhedsorganisering. Derfor er det vigtigt, at borgere og virksomheder oplever god mobildækning i hele Danmark.
- Rapporten om oplevet mobildækning er en del af opfølgningen på den fempunktsplan for bedre mobildæk-

ning, som Erhvervs- og Vækstministeriet, KL, Danske Regioner og telebranchen indgik i februar 2012.

- Et af initiativerne var, at Erhvervsstyrelsen i samarbejde med telebranchen, KL og Danske Regioner ville gennemføre en kortlægning af den oplevede taledækning for mobiltelefoner.
- Erhvervsstyrelsen var hen over sommeren i 2012 i dialog med KL og Danske Regioner om tilrettelæggelsen af kortlægningen.
- Der blev lavet et spørgeskema, som KL udsendte til alle landets kommuner med spørgsmål om udfordringer med mobil- og bredbåndsdækning.
- Kommunerne blev opfordret til at angive de ”... *tre mest problematiske lokaliteter med manglende mobildækning i kommunen*”.
- 67 kommuner meldte et antal oplevede ”mobilhuller” ind som bidrag til diskussionen på dialogmøderne.
- Alle indmeldte oplevede mobilhuller fra kommunerne blev taget med i undersøgelsen.
- Ud over de oplevede mobilhuller, som kommunerne sendte ind, medtog Erhvervsstyrelsen også de oplevede

mobilhuller, styrelsen allerede kendte til. Det kunne være på baggrund af borgerhenvendelser eller ud fra presseomtale.

- Alt i alt blev det til 417 steder, hvor der skulle gennemføres målinger.

[Målinger]

- Erhvervsstyrelsen fik herefter Teknologisk Institut til at udføre selve målingerne af mobildækningen i praksis.
- På hvert målested blev der foretaget opkald med fire forskellige telefonmodeller i hvert af de fire mobiloperatørens mobilnet. Det blev i alt gennemført 6672 testopkald.

[Rapportens resultater]

- Undersøgelsens resultater viste for det første, at det på 254 ud af de 417 målesteder var muligt at foretage opkald i alle fire mobilnet med alle fire mobiltelefoner.
- Derudover var det på 155 af stederne muligt at foretage opkald i alle fire mobilnet med mindst én af de fire mobiltelefoner.
- På ca. 98 pct. af stederne var det altså muligt at gennemføre opkald i alle fire net.

- På fire steder var det ikke muligt at gennemføre opkald i alle fire mobilnet, og på yderligere fire steder var det slet ikke muligt at gennemføre et eneste opkald, uanset hvilken mobiltelefon eller hvilket mobilnet, der blev benyttet.
- Jeg vil gerne understrege, at der uden tvivl kan findes flere ”mobilhuller” i Danmark end disse fire.
- Men Erhvervsstyrelsen og Teknologisk Institut har som nævnt undersøgt og målt alle de steder, hvor kommuner, borgere og virksomheder har indikeret, at der kunne være problemer.
- Når det er sagt, synes jeg alligevel, at undersøgelsen for det første viser, at der er god udendørs mobildækning i Danmark.
- For det andet bekræfter rapporten, at valget af mobiltelefon har betydning for den oplevede mobildækning.
- Og for det tredje fremgår det, at selskabernes mobilnet har forskellige dækningsgrader, og at deres dækningskort kan være svære at sammenligne.

[Indendørs dækning, og dækning når man er på farten, er ikke med i rapporten]

- Inden jeg går over til at tale om, hvad regeringen gør for at forbedre mobildækningen, vil jeg kort komme ind på, hvad rapporten ikke viser.
- For det første er undersøgelsen foretaget udendørs. Resultatet ville helt sikkert ville se anderledes ud, hvis undersøgelsen var foretaget indendørs.
- Stigende krav til bygningsisolering, anvendelse af energiruder mv. er effektive og nødvendige instrumenter til at nedbringe energiforbruget i bygninger. Samtidig dæmper det dog generelt mobilsignalerne indendørs.
- På grund af forskellige bygningsmaterialer, konstruktioner mv. er det meget vanskeligt at beregne indendørs dækning, selv om det naturligvis er relevant.
- For det andet har undersøgelsen målt mobildækning på faste punkter, men ikke mobildækningen, når man bevæger sig rundt i landet.
- Men det er et reelt problem, når mobilsignalet ryger, mens man er på farten. Man kan jo ikke bare skifte net og telefon hele tiden, mens man sidder i bilen eller toget.
- Problemet er langt hen ad vejen det samme som ved indendørs dækning. Særligt i tog er dæmpningen af mobilsignaler stor. Så mobildækning på farten kræver altså et lige så godt mobilsignal, som når man er indendørs.

- Derfor er der også større risiko for at miste mobilsignalet, når man bevæger sig rundt i landet.
- Løsningen er at skabe gode rammer for den fortsatte udbygning af mobilnettet, så antallet af sorte huller bliver mindre.
- Og det leder mig frem til anden del af samrådsspørgsmålet:

Spørgsmål N, anden del:

Ministeren bedes gøre rede for (...) hvilke initiativer regeringen har tænkt sig at iværksætte for at forbedre mobildækningen i landdistrikterne.

- Regeringen fremlagde i marts 2013 et omfattende udspil, ”Bedre bredbånd og mobildækning i hele Danmark”. Her er i alt 22 konkrete initiativer, der styrker bredbånd og mobildækning i hele Danmark – ikke mindst i landdistrikterne og de tyndt befolkede områder af landet.
- Initiativerne i udspillet sigter bredt:
 - Vi skaber gode rammer for, at teleselskaberne fortsat investerer i udbygningen af mobilnettene.

- Vi styrker det offentlige rolle i forhold til at fremme mobildækning, bl.a. gennem dækningskrav.
- Og vi skaber større gennemsigtighed på markedet, så forbrugerne kan træffe et aktivt valg.

[Mærkning og krav til mobiltelefoners modtageegenskaber]

- Som jeg nævnte tidligere bekræfter Erhvervsstyrelsens rapport, at valget af mobiltelefon har stor betydning for dækningen.
- Derfor er det vigtigt, at forbrugerne får gennemsigtighed om mobiltelefoners antennekvalitet, så de kan træffe et aktivt valg, når de køber mobiltelefon.
- Et af initiativerne i vores udspil er, at regeringen vil arbejde for, at der indføres en fælles EU-mærkning for mobiltelefoners antennekvalitet.
- Det arbejde har vi sat i gang. Vi har fra dansk side sendt et konkret indspil til Kommissionen og opfordret til at indføre en mærkningsordning. De første tilbagemeldinger fra Kommissionen er umiddelbart positive.
- Jeg har også været i dialog med danske Europaparlamentarikere, og jeg forventer, at vi allerede efter som-

merferien kan få en drøftelse på EU-niveau om en mærkningsordning.

- Desuden arbejder regeringen for, at der fremover bliver fastsat minimumskrav til mobiltelefoners antennekvalitet. Det gør vi i forbindelse med drøftelserne af Kommissionens forslag til et nyt radiodirektiv, der lige nu er under behandling i Rådet og Europaparlamentet.

[Undersøgelse af mobiltelefoners antennekvalitet]

- Herudover har jeg bedt Erhvervsstyrelsen iværksætte en undersøgelse af mobiltelefoners antennekvalitet. Sammen med Aalborg Universitet forventer vi at undersøge de 20 mest solgte telefoner, hvilket vil dække omkring 90 pct. af det danske marked. Resultatet vil blive offentliggjort i år, så forbrugerne selv kan sammenligne, inden de køber mobiltelefon.
- Som det fremgår af regeringens udspil, undersøger vi også i år, hvordan der kan udvikles en app, der kan indikere geografiske forskelle i dækningen. App'en skal kunne installeres på forbrugerens smartphone og kan så indsamle oplysninger om den oplevede dækning i forbindelse med, at forbrugerne bevæger sig rundt i landskabet.

- Det gør det muligt, at vurdere mere præcist, hvordan forbrugernes oplevede mobildækning er i dagligdagen.
- Jeg har også bedt Erhvervsstyrelsen gå i dialog med teleselskaberne, så deres dækningskort kan blive både mere præcise og mere sammenlignelige. Det vil styrke forbrugernes muligheder for at vælge et mobilselskab med god dækning, der hvor man bruger mobilen.
- Endelig vil jeg opfordre kunderne til at tage kontakt til deres teleselskab, hvis den dækning, de er blevet stillet i udsigt, ikke matcher den dækning, de rent faktisk oplever.

[Urimelige lejestigninger for mastegrunde]

- For at reducere antallet af sorte mobilhuller er det vigtigt, at selskaberne fortsat investerer i en udbygning af mobilnettet. I regeringsudspillet tager vi derfor en række konkrete initiativer, der skal skabe gode rammer for branchens investeringer.
- Her har telebranchen navnlig peget på vilkårene for masteleje. Mobilselskaber kan i dag stå i en situation, hvor de bliver afkrævet urimeligt høje huslejestigninger, når lejekontrakten til en mastegrund løber ud. Vi har set eksempler, hvor det har ført til, at mobilmaster er blevet pillet ned – til skade for forbrugere og erhvervsliv.

- Regeringen anbefaler derfor mobilbranchen at justere deres standardkontrakter, fx ved at forlænge tidsperioden ud over de sædvanlige ti år, så der er større sikkerhed mod pludselige lejestigninger. Vi har også anbefalet branchen at oprette et privat klagenævn til at håndtere eventuelle tvister.
- Desuden udarbejder vi en vejledning om lejevilkår og juridiske rammer for mobilmaster, så kommuner, regioner og telebranchen får et bedre beslutningsgrundlag, når der skal indgås lejeaftaler.

[Ændring af planlov og telelov]

- Endvidere vedtog vi i april måned en ændring af planloven, så der ikke kræves landzonetilladelse til etablering af mobilantener på eksisterende master og bygninger. Det gør det mindre bureaukratisk for teleselskaberne at få tilladelse til udbygning af mobilnettet.
- Folketinget andenbehandler desuden i dag en ændring af teleloven, der skaber klare rammer for kommuners og regioners udlejning af bygninger og arealer til mobilmaster og antenner på markedsvilkår.
- Det betyder, at der kan fastsættes en meget lav pris i områder med meget få kunder til fordel for både forbrugere

og virksomheder i de tyndtbefolkede områder, hvor det ellers ikke kan betale sig for teleselskaberne at investere.

[Kommuners dækningskrav ifm indkøb af mobiltelefoni]

- Regeringen anbefaler også, at der i offentlige udbud stilles krav om dækning ved indkøb af mobiltelefoni.
- Og når SKI's aftaler om telekommunikation skal genudbydes i 2014 og 2015, gør vi det muligt at skrive dækningskrav ind i indkøbsaftalerne.

[Indendørs mobildækning]

- Det meste af vores tid befinder vi os indendørs. Derfor har vi også adresseret denne udfordring i vores udspil.
- Der findes produkter, der kan skabe god indendørs dækning, nemlig, de såkaldte femtoceller og minibasestationer. De markedsføres desværre ikke i Danmark på samme vis som fx i Storbritannien.
- Vi anbefaler derfor mobilbranchen, at de også markedsfører produkterne i Danmark, så danske forbrugere får mulighed for at forbedre den indendørs dækning.
- Desuden ønsker regeringen at skabe større fokus på mobildækning i større byggeprojekter.
- Derfor har vi taget initiativ til at undersøge, hvordan byggematerialer påvirker den indendørs dækning, så

man allerede fra starten kan tænke god mobildækning ind i nybyggeri.

[Mobilt bredbånd]

- Rapporten vedrører mobil taledækning. Men det er klart, at en stor del af vores brug af mobilen i dag er internet og ikke mobiltale. Regeringen har derfor også taget en række initiativer, der skal forbedre den mobile bredbåndsdækning.
- Regeringen har allerede i forbindelse med auktionen over 800 MHz-frekvenserne i 2012 stillet dækningskrav, så TDC i 2015 skal tilbyde minimum 10 megabit per sekund download i de 207 postnumre, som har dårligst dækning i dag.
- Vi vil også ved kommende frekvensauktioner i 2016 og 2018 have fokus på at stille dækningskrav. Samtidig arbejder vi på internationalt plan for at frigøre flere frekvenser til mobilt bredbånd.
- Herudover vil Erhvervsstyrelsen i løbet af 2013 undersøge, hvordan der kan udarbejdes en bedre kortlægning af mobilt bredbånd.
- Det gør det nemmere for både forbrugere og os politikere at identificere, hvor der er problemer, og hvad løsningerne er.

[Afslutning]

- Det var et udpluk af de mange initiativer, regeringen har taget for at forbedre mobildækningen i hele Danmark.
- Fælles for initiativerne er, at vi skal løfte i flok. Bedre mobildækning i hele landet kun kan løses på en god måde, hvis både mobiloperatørerne, kommunerne, regionerne og staten bidrager.
- Tak for ordet.